

Galgócé és Vidéke

Felsőmagyarországi Hétfői Ujság

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor., félfévre 5 kor., negyedévre 2 50 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések és nyilattéri közlemények olcsón számíttatnak.

Felolós szerkesztő:
Gelenczey Mihály János.

Kiadó és laptulajdonos:
Szold Jakab.

Szerkesztőség: Galgóc, Erzsébet-utca 320. szám.
Kiadóhivatal: Galgóc, Ferenc József-tér.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Galgóci élet.

Galgócé, október 25.

Az emberek sokszor vitatkoznak a felett, hogy hol kellemesebb az élet: a nagyváros szédítő zajában, a kisvárosok derűs légkörében, vagy egy eszdes kis faluban?

Olyan feleletet, amely mindenkit kielégíthetne, erre a kérdésre alig kaphatunk. Mert utóvégre is kinek-kinek a vérmérséklete határozza meg, hol érzi magát kellemesebben. A baj csak az, hogy az élet keveseknek adta meg a módot ahhoz, hogy szabadon mozoghassanak egyik helyről a másikra. Az emberek legnagyobb része helyhez van kötve s úgy szólván a földbe gyökerezve, miként a plánta. Életfeltételei, mint a növénynek, csak egy bizonyos talajon vannak megadva; másutt megélni vagy egyáltalán nem, vagy csak nehezen tud.

A helyzetnek ez a kényszere indít bennünket arra, hogy — ha már nem áll módunkban a lakóhelynek tetszés szerinti változtatása — legalább az együttlélést igyekezzünk egymásra nézve minél kellemesebbé tenni. Azonban ez az igyekezet nem szokott mindig a kívánt sikerrel járni, éppen a kisvárosi élet jellege miatt. A kisvárosi társadalom, mint a tapasztalat mutatja, nem igen szereti a meglévő viszonyok bolygatását s a megszokott járt utat az újért, a járattanért, nem könnyen hagyja el. Ez az oka annak, hogy bármennyit fáradoznak is egyes buzgó férfiak a kisvárosi élet felélénkítésén, fáradozásuk nem hozza meg a kívánt eredményt.

Másik tipikus vonása a kisvárosi társadalom organizmusának: a túlzott érzékenység. Láthatjuk ezt Galgócéon is, ahol bármilyen esemény mindjárt nagy port ver fel. Ha valamit irunk, azt a lehető legsimább stílusban kell készelnünk, mert ha csak egy kissé élesebb, vagy határozotabb a hang, ebben mindjárt egyéni vonatkozásokat, rejtett célzásokat keres a kisvárosi ember kíváncsisága. Még az is, kít a közvélemény hallgatag ítélete sújt, feljajdulna, ha a sajtó csak egy részét is kimondaná annak, a mit szelében-hosszában beszélnek.

Annál különösebb, hogy a pletykák iránt kevésbé vagyunk érzékenyek. Szóljuk, szapuljuk egymást uton-utfelen, de ezeket, akár csak a szűnyogcsipéseket, fel se vesszük. Mintha Sokrattessal tartanánk, aki nem bánta, ha agyon ütötték is szóval — a háta mögött.

A kisvárosi életnek sokan épp abban találják az előnyét, hogy a társaság itt csupa ismerősökből, barátokból és rokonokból áll, akik mindnyájan törődnek velünk, érdeklődnek irántunk, s épp e közeli viszony adja aztán az élet melegségét és derültebb színezetét. Ámde ezt az előnyt árnyék kíséri nyomon.

Éppen az, hogy egymás viszonyait a legapróbb részletekig közeletről ismerjük, keseríti meg gyakran a kisvárosi ember életét.

Egymás gyengéinek firkészése és kiméletlen feltárása gyakran út lelkeinken érzékeny sebeket.

Bennünket, galgóciakat, specialiter jellemez még az is, hogy a szellemi élet mozgalmával szemben hidegek és közömbösök vagyunk. Gyakran láttuk már ennek szomorú példáját.

Ezenkívül különös élességgel jelentkeznek nálunk a klikk-rendszer, meg a felekezeti különbség is, a melyek erős tápot nyújtanak a társadalom széttagolására.

Bizony, a régi jó patriarchális élethez viszonyítva, nagyot fordult a világ, s a haladás zászlója alatt sok tekintetben hátrafelé mentünk. Ideje volna tehát, ha friss, egészséges áramlat hatná át a megfűlledt levegőt, mely a mai beteges állapotból kikirálna bennünket.

Hiszzen fujdogálni is fog talán az új idők szele, s ha kellő ügyességgel tárjuk ki elébe vitorláinkat, úgy minden különös rázkódítás és veszedelem nélkül új vizekre vezethetjük társadalmunk megfeneklett hajóját.

A kártya.

Galgócé, október 25.

Mikor a járó-kelő emberek között valakit valami baleset ér, lábát törí leesik a toronyból, a kocsikerekei alá kerül, vagy akármiképen elnyomódik a vagy életét veszíti: mindenki felébred az emberi részvét. Összeszalad a nép, hogy okát tudakolja.

S felebarátjaink szerencsétlenségében nemcsak a részvét ragadja meg figyelmünket, hanem a pelda rettenetességében fekvő okulás is. Bizonyos, hogy az ilyen eseteknél száz résztvevő ember közül kilencvenkilenc azt fogja halkan vagy foháson mondani, hogy nem kellett volna ennek így történnie, ha ez

meg ez másképen lett volna. S hogy ilyenkor a baleset okozóját, a hibást vagy bűnöst is keresi mindenki, még a törvény is, az tudja van.

Mennyivel közelebből érinti a többieket egy ember öngyilkossága, mikor az egyéni felelősségen messze túlmenő társadalmi erők is közreműködnek egy élet kicltásánál, s ahol a részvéttel járó okulás számai messze szétágaznak közöttünk, mint a mérgesegombák gyökérszámai a laza talajban.

Mert akár az éhség, akár a becsület, akár a szerelem vagy másforma nagy szenvedély hajtsa a gyöngye individu-umot az önkéntes halálba, kétségtelen, hogy halálánál önmaga gyarlóságán kívül egy egész társadalom szeretetlensége vagy előítélete közreműködött s egyképen közérdekű eset az, ha például egy akármiféle cseléd szolgálat hiánya miatt, vagy egy előkelő ur helyes erkölcsi fölfogás hiánya miatt öli meg magát. Annak nem adunk idején megehető kenyeret ennek nem adunk helyes erkölcsi fogalmakat, amelyek nélkül egyik sem lehetett. S akár mekkora részt is írunk ebből a „társasból” a szegény öngyilkos számlájára, akármiképen sujtunk is elkésve a vallás és a tisztesség olos és tehetetlen anathemáival: még mindig egy igen nagy számtétel marad az erkölcsi adósságból, melyet magunk közt kell bizonyos arányban felosztanunk, vagy legalább kellene.

Hazánkban egyre jobban szaporodnak a kártya áldozatai; még inkább azon fonak becsületfogalom áldozatai, mely nálunk is, de az egész világon, a „haute szociété” köreiből a kártya-adósság kifizetését különöni becsületvesztés vagy öngyilkosság terhe alatt követeli.

Fölötte esábitó volna annak a kikutatása, hogy a huszadik század sokszor bámult világossága mellett miképen történhetett az meg, hogy a „legvilágosabb” felső rétegben ily souverain törvénynyre fejlődhetett ki a kártyabecsületesség, holott például a szabó- vagy cipészkontók ki nem fizetése, nyilvánvaló

Őszi hangulatok.

— A „Galgócé és Vidéke” eredeti tárcája. —
Írta: Gelenczey Mihály János.

I.

Hervadás.

... Csak most vala! ...

Glóriát viselt a természet mosolygó homloka. Rónaság zöld tenger hullámozott a szellő enyhe simogatásától. Bódító lehelletű virágok nyíltak a réteken. És teljes zöld díszben pompázott az erdő hol titokzatosan hajlongó lombok, balzsamos vadvirágillat, s csacsogó patak fölött felzendülő madárdal hívogató az altató zsongás lágy karjaiba.

... S már vége van! ...

Az enyészet árnyeka suhan tova mindenben. És elhomályosul a vakító nap-sugár derűje. A lomb lehull, elmúl a dal, s a virág elhervad. Lágy szellő helyett sivár őszi szél, búsan regélve fonyadt virágszirmoknak. Bánatos, szomorú világ, ahol egy két haldokló virág „ezernyi elhervadt virágok rothada a”, s egy-két remény „ezernyi elvesztett remények töredékei fölött áll!” Mindent elveszítesz, mindent! Virágot, lombot, zengő dalt! Temető marad helyeden, ahol minden nyugszik a koporsóban, —

a nagy koporsóban, minden: lomb, virág, madárdal... s az emberek vesztett reménye.

... Messze lent vagyok az erdőben. Nagy némaság van mindenütt. Foszlani készül az ágak, vöröses levelek, dideregve borulnak egymásra, mintha bánatos, néma susogással sírnának a szep mult megmaradt romjai fölött. Közöttük, paranyi tollait felborzolva, repdes a madár, tán tűnődve az időn, mikor énekében lágyan esendült meg a szerelem mámorító dallama. A kis patak partjain búsan himbalózik egy-két virág; az illattalan kelyhen ülő harmatecseppeken alig esillámlik meg a bágyadt sugárfény. Az egyhangúság gyászos borulata környékezik mindenedet... Ez a nagy temetés kezdete; a megsemmisülés, amely sötét takaróját tergeti a természetre mindenfelé, letépvén a fenyves glóriát mosolygó homlokáról.

... Ilyen az én életem is. Nemrég még a boldogság nyájas keretében mosolygott a nap-sugár fölöttem, s ma már a mulandóság komor színezetével int búcsút nekem. Tegnap az élet vidám hangulata vett körül, s ma az őszi rideg fuvalmán zokog a lelkem. Hová lett az élet szelid összhangja? Eltűnt, megsemmisült.

Fénytörte sugarak, hervadó lombok! Mint a lelkem igazában hozzátok tapadna, ti bú megsemmisülésnek jelképei!... Mintha szívem halk verése volna a kis harang, mely fájó hangjával kíséri a szel által tovaözöregtetett sargas leveleket!... Mintha a didergő lombok szomorú suttogásán az összetört remények gyászdala zendülne felém, s mintha érzésem a természet néma merevségének hangulatában a valóságot; «Elhal az élet és gondolat!» ...

II.

Emlékezés.

És járván az erdőt, megkapja lelke- met a mult idők emléke. Zomancát vesztett életnek az emlékei! ...

Ugy bele tudom képzélni magam a multak emlékeibe! Szinte megvalósulnak a lelkembe vésődött árnyekrájzok, s át vibrál idegcsimen a tudat látszólagos ezete.

Hallom ruhájának finom suhogását. Látom alakját, amint hozzám simu, s karjának gyöngye érintésére villamos áram szalad szet ereimben... Érzem illatos lehelletét, melyet mintha fenyők illata legne, kejesen szívok be ajkamon... S amint újra és újra csodálom és bámulom, s ezzel négy-öt lépéssel hátra maradok, hallom csengő, nevető hangját:

— Mar ismét elmaradt! ...

... Így volt ez akkor is, édes Gita! Épp ily szürkeség vonta be a tájat, épp ily vörös hullámhegynek látszott az erdő s a zörgő leveleket is így sodorta a szel.

Csak hogy akkor két nevető lélek „elvezte” a természet szomorú hangulatát. Két szerető szívnek a harmóniája egyesült, hogy együtt fussak át az életnek rózsás porától lepett utait.

A „mindig hű” Gita váltig bizonyítottatta:

— Nyugodt lehet! ... Nem leszek azé az emberé. A magacé leszek! ...

— Örökre?

— Örökre! ...

Hanem azóta minden megváltozott. A „hű” Gitából asszony lett. Másnak az asszonya. A két nevető lélek elnémult, s a két szív közül egyik boldognak hazudja magát, míg a másik a rózsának csak töveit élvezi.

A sors belekarcolta az örök igébe:

— Soha! ...

Akkor még nem tudtam, hogy alárendelt parányok vagyunk, bábjai egy hatalmas gépezetnek, mely tetszése szerinti pillanatban semmisíthet meg. Nevettem a sors szeszélyét és nem ismer-tem el annak a gépezetnek a hatalmát

„pizkossága” dacára sem vág a gentleman becsületébe — sőt sokszor eléldő dicsekvés tárgya — s holott a bíró, ha kártyaadósságot pörölnék előtte legott visszavonja kezét, s kijelenti, hogy ebben nem ítélt; nem azért, mintha törvénybe ütközne, de azért, mivel az pizkos dolog, jogászilag szólva: turpis causa.

Közelebről érdekel azonban minket, ennél a különben is hiábavaló morálpredikációnál az öngyilkosságnak némely gyakorlati oldala, melyet — fájdalom — rendszeren csak akkor veszünk észre, mikor valaki a ravatalra kerül s a doktrina helyett, amitől fölötté irtóznak, halottak állanak elénk figyelmeztető jelek gyanánt.

A kártya szenvedély Magyarországon nem új. A harmínckét levelű bibliának kulturánkban régi meggyökerezett és nagy, igen nagy felekezete van. Egész mythosz az, ami ezt a vallást körülveszi már s a kaszinókban fél ember vagy semmi ember az, aki ebben a bibliában nem járatos.

Hogy micsoda hatása van ennek a kultusznak a magyar szellemi élet fejlődése körül s mennyiben viszi előbbre társaséletünk elevenségét, nyelvünk, modorunk, szokásaink és erkölcsünk finomodását: ebben a nők lesznek a kompetensebb bírák. Ők bírják egyedül megmondani, hogy mit tesz az reájuk és gyermekeikre nézve, mikor az apa, a felnőtt családbeli férfi vagy a vendég, a szellemes beszélgetés, a zene vagy másnemű művészet nem élvezetét sarokba vágva, órák hosszát elül a kártyasztal mellett, vagy a kaszinóban marad kártyázni.

Ipari és Gazdasági Hitelszövetkezet Galgócon.*

— Saját tudósítónktól. —

Galgóc, október 18.

A „Galgóci Községi Hitelszövetkezet” a múlt vasárnap délután három órákor Brucker M. Ágoston plébános elnöklelte alatt értekezletet tartott a városház nagy termében.

Az értekezlet, melyre a központból dr. Horváth János, „Az Országos Központi Hitelszövetkezet” ipari szakosztályának főnöke volt kiküldve, azon célból jött össze, hogy a Galgóci Községi Hitelszövetkezetet Ipari és Gazdasági Hitelszövetkezetté alakítsa át.

Az értekezleten a többiek között megjelentek: Fridiczky Timóthy fő-

* Tárgyhalmaz miatt késétt. Szerk.

szolgabíró, Polányi József ügyvéd, Ferenczi József főgimnáziumi tanár (Nyitra), Boross Sándor uradalmi számtartó, Szvoboda Károly városi jegyző, Ronchetti Rezső járási tüzrendészeti felügyelő, Kubránszky János bíró, Radványi szövetkezeti könyvelő — s mintegy harmincan a galgóci iparosok közül.

Brucker Ágoston elnök megnyitva az értekezletet, felkéri dr. Horváth János központi kiküldöttet előadásának a megtartására.

Dr. Horváth János mindenekelőtt köszönetet mondva a megjelenteknek az érdeklődésért, világos, érthető előadásban ismertette az átalakulás célját és előnyeit.

Az érdekes előadásból kiemeljük a következőket:

Az „Országos Központi Hitelszövetkezet”-től csak azok az iparosok kaphatnak kölcsön pénzt, kik egyrészt valamely ipari szövetkezetbe lépnek és hamásrészt az iparosok szövetkezete a központi hitelszövetkezetnek tagjává lesz, mert a központ nem egyes iparosokkal áll üzleti összeköttetésben és érintkezik s nem egyes egyéneknek ad kölcsön, hanem csak az iparosok szövetkezeteinek.

Ugyanez az elv áll az állami segélyekre is. A kereskedelemügyi miniszteriumból nem egyes iparosok, hanem rendszerint szövetkezetbe szervekedett iparosok, vagyis az iparosok szövetkezetei kapnak segítséget. Ez okból is célszerű, ha az iparosok ipari szövetkezetekben egyesülnek, ipari szövetkezeteket alakítanak, vagy a létezőket átalakítják és ezek a központi hitelszövetkezetbe tagként belépnek.

Az ipari szövetkezetek alakítása igen egyszerű. A mozgalmat megindíthatják egyes iparosok, de meg kellene indítani az összes ipartestületeknek. Mihelyt 15—20 aláíró jelentkezik nem kell egyebet tenni, mint a központtól alapszabály-mintát, helyesebben alapszabálytervezetet kell kérni s ezzel arra kell törekedni, hogy ezt azután lehetőleg 50—100 iparos aláírja. Ha már 15-en aláírták az alapszabálytervezetet, azonnal lehetre alakuló közgyűlést összehívni és tartani, mert a törvény csak 14 aláíró követel. De minél többen írják alá a tervezetet, annál erősebb lesz az ipari szövetkezet, azután ezen összegeket adják kölcsön tagjaiknak, ezen pénzüsszegekkel rendezik be szövetkezeti üzleteiket, szerzik be a nyersanyagokat, hozzák működésbe szövetkezeti termelésüket és azok segítségével árusítják az ipari készítményeket.

aláírók és ezek aláírásainak összege vétetik alapul a szövetkezet hitelének megállapításakor a központban; a hitel-főlemelés pedig csak a második évben kérhető.

Mihelyt tehát nagyobb számú iparos aláírta az alapszabályrendeletet, erről értesíteni kell a központot és ettől megkérdeni, mely napra lehet kitűzni az alakuló közgyűlést. E kérdésre azért van szükség, hogy a központ kiküldöttjével vagy helyi megbízottjával megállapodhasson, mely napon végezheti el az alakítást.

Mivel pedig az alakítás dolgait a központ kiküldötte vagy megbízottja végzi el, az alakító iparosoknak, vagy ipartestületeknek nincs egyéb dolguk, mint aláírókat gyűjtenek, kitűzik a közgyűlés napját és erre meghívják az összes iparosokat, még azokat is, kik az alapszabályokat alá nem írták. Ennek az a célja, hogy az összes érdeklődő iparosok meghallgassák a központi kiküldött előadását s ez alapján az alakuló közgyűlés is elhatározzák, hogy belépnek-e az ipari szövetkezetbe vagy nem?

Ha azután ily módon az alakuló közgyűlés a szövetkezetet megalakultnak kimondja, az a kérdés, miben áll a szövetkezeti önségély?

A szövetkezeti önségélyt a szövetkezeti tagok, ezek vagyoni és erkölcsi ereje képezi. A vagyoni erő abban a pénzbeli hozzájárulásban nyilvánul, melyet a tagok saját vagyonukból a szövetkezeti vagyon létesítéséhez adnak. Az erkölcsi erőt pedig a tagok személyes közreműködése adja meg a szövetkezet fenntartásához és működéséhez, az erkölcsi erő tehát egymás támogatásában jelentkezik, mit a törvény kölcsönöségnek nevez.

A pénzbeli hozzájárulás abban áll, hogy a tagok üzletreszt jegyeznek s azt heti vagy havi részletekben befizetik. Egy üzletreszt értékét 50 koronában szokták megállapítani. S az ekként aláírt és idővel befizetendő összeg adja a szövetkezet alapfőkéjét.

Alapfőkének azért nevezzük ezt, mert ez az alapja a szövetkezet vagyoni és pénzügyi erejének. Ennek a nagyságától függ a szövetkezet hitelképessége, ennek megfelelőleg hitelez a központ az egyes szövetkezeteknek kisebb vagy nagyobb összegeket s ehhez arányítva a kereskedelemügyi miniszterium is az állami segítség összegét. Az ipari szövetkezetek azután ezen összegeket adják kölcsön tagjaiknak, ezen pénzüsszegekkel rendezik be szövetkezeti üzleteiket, szerzik be a nyersanyagokat, hozzák működésbe szövetkezeti termelésüket és azok segítségével árusítják az ipari készítményeket.

Ezek szerint a szövetkezet pénzbeli és vagyoni erejét visszajuttatja tagjainak. S így a szövetkezeti kölcsönöség alatt éppen azt kell értenünk, hogy a szövetkezet pénzbeli erejét és üzletét, valamint anyagi és erkölcsi támogatását csak tagjaira terjesztheti ki; nem tagok pedig a szövetkezet kedvezményeiből teljesen kizárva.

Ami azután a tagok személyes közreműködését illeti, ez abban áll, hogy a szövetkezetek, mint nyilvános társaságok önkormányzati alapon szervekednek, maguk választják vezetőiket: igazgató-ságukat, felügyelő és bíráló bizottsági tagjaikat, s legfelső tanácskozási és határozó közegük a szövetkezeti közgyűlés, melyen minden tag megjelenhet, ott felszólalási, választó és szavazati jogát gyakorolhatja.

(Vége köv.)

HIREK.

Az „Éjszakák”-ból.

Szeretem az éjjelt,
Szeretem az estét;
Gyűlölöm a csillag
Ragyogását, fényét.

Gyűlölöm a méla
Holdvilágos estét;
Szeretem, ha az éj
Zordon, borús, setét.

Mert ha csillag ragyog
Az jut az eszembe,
Hogy hamis, csalfa volt
Babám tekintete.

És ha a hold fénye
Előmlik a tájont,
Benne holt szerelmünk
Fáklya-fényét látom.

(Budapest).

Vissnyovszky Rezső.

Töprengés.

— Jelenet. —

(Személyek: Tüztöltő parancsnok. Bacek, tüztöltőegyleti szolga. színhely: a galgóci tüztörési szoba).

Tüztöltő parancsnok: Bacek, a tereburáját, ez mégis borzasztó! Érti? Borzasztó, hallatlan!

Bacek (ijedten): Óh, tüzek parancsnoka...

Tüztöltő parancsnok: Hallgasson! Maga azt sem tudja, hogy mit jelent az: tüztöltő!

Bacek (még ijedtebben): Óh, tüzek parancsnoka...

Tüztöltő parancsnok: Lelkem fölhaborodik, mint a vulkán, s szeretnék tisztí csikányommal fejeket kopogtatni, ha eszörnyűségre gondolok!

Bacek (görnyedten): Óh, tüzek parancsnoka, ha tudnám e nagy mireg okát! Mert aszondi, tiszta minden szerszám, s nincs berozslásodva a cső...

Tüztöltő parancsnok: Miféle csövekről beszél? Mondtam, hogy nem ért a dologhoz!... Maga elmaradt a világtól!... Ha újságot olvasna mindjárt tudná a bökkenőt. Mert mi volt a Galgóc és Vidékében...

Most már belátom, hogy ostobaság volt felvenni a küzdelmet. Késő bánat!...

Mert mi maradt a multból? Érdektelen kis mese, mely talán még magát is hidegen hagyja, édes Gita.

Mondom érdektelen kis mese.

... A kis leányt megszerette egy a sok közül, kinek szívében Amor nyíla sebet ütött, s aki kezdte adni a hű szerelmet. A kis lánynak tetszett a játék s ő is „beleheccelte” magát azon tudatba, hogy viszont szereti őt.

Bekövetkeztek hát az ideális szerelem „boldog” napjai, s a kölcsönös illúzió jegyváltásban nyilatkozott.

Hanem kevés ideig tartott a röpke szeszély mámorító hatása. A kis leány kezdte unni a dolgot, s úgy gondolta, hogy erősebben, ezerszeresen jobban vonzódik egy más valakihez.

Az a valaki is megértette őt. Édes volt a tudat, hogy bűnt követhetnek el, s megcsalhatnak mást, hogy csalódjanak. Nem törődtek ezzel, mert valami csodálatos erő vonzotta egymáshoz, s valami különös félelem tette rabjaivá.

Álom, sejtetem, vágy, érzés, akarat és minden, mi a szívet, a lelket gazdaggá teszi s a képzelet ragyogó világát fölgújítja — hatalmas ingerrel rohanta meg valójukat, melynek hatásától nem szabadulhattak. Úgy érezték, hogy az

álmok, vágyak és hajlamok visszatükrözik a jövő boldogságot.

A kis leány százszor is ismételtette: — Nyugodt lehet!... A magáé leszek!...

S az a valaki nagyon bizott a kis leány hűségében.

Hanem egyszer csak megmozdult a világ szíje. Elkezdődött a zűmmögés, tere-ferelés, pletykázás, s besugták annak a másiknak, hogy jegyese visszaél kötelességeivel.

Lett erre mozgalom, jövés-menés. Az állás, az anyagi körülmény, a társadalmi helyzet és a tekintély nagy csorbát szenvedett volna, ha az acélok működésbe nem hozták.

A kardok megtették a szolgálatot. Egy kis vágás, sebláz, beteg leves, eléggé tanuskodtak arról, hogy a jóhírnév megfoltoztatott.

... A szél megrázta a vörös hullámhegy tetejét, s a didergő levelek zörögve szaladnak tova.

Ugy magam előtt képzelem édes Gita, amint dideregve és reszkette a gyáva félelemtől esküszik hűséget annak a másiknak, s amint azt a hazugságot igyekszik elhitetni környezetével, hogy végtelen boldog.

Csak legalább ne henegegne vele, hogy a szívet el tudta némitani. Akkor talán még elhinnék.

III

A nyomor.

.....

— Szörnyű helyzet!... Tehát idáig kellett jutnod, barátom!? Neked, aki az eszmék birodalmában harcolva, sohasem fordítottad el szereteted és vonzódásod az egészről, s nem önmagadat kerested az erkölcsi, esztétikai, értelmi és gazdasági téren?! Neked, aki nem a realizmus gyöngéd és irgalmas, elvtelen és lágy jóságát, melynek nincs hite, meggyőződése és erkölce i alapelve — hanem az Istent tartottad a legfőbb erkölcsi jónak?!... Beszélj, mi történt veled elválásunk óta, hogy legszebb férfikorod kezdetén kell üritened a szenvedések keserű poharát?...

— Beszéljek? — s e szónál mély gondolatokba merült barátom. Ugy látott e pillanatban, hogy a borongó őszi napnak is van valami derűje, amely a nyomorra is vet bizonyos szelid fényt. A sápadt, kiéhezett arc, mintha halvány piros színbe ment volna át, a mely kirívó ellentétje volt a szakadozott ruha foszlányainak.

— Mi történt velem? — Elválásunk után a fővárosba kerültem, ahol kitűnő

pozíciót biztosítottam magamnak. A lázas, idegölő munka azonban kimerítette erőmet... Menekülnöm kellett. Egy vidéki városban kaptam alkalmazást, s miután azt eléggé megfelelőnek találtam a családi élet alapjához, megköszöntem. Itt fordult sorsom a nyomor útjára... Egy darabig még ment minden. Szeretők egymást, amint csak két ideális lélek szeretheti. De ez magában véve nem volt elég ahhoz, hogy boldogságunkat bekoronázza. Nagy anyagi zavarokkal küzdöttünk. Már nem kettőnek, hanem ötnök kellett a mindennapi „élet” biztosítani... És aztán!...

— Tovább, tovább! — unszoltam szerencsétlen barátomat.

— Régen megérdemelt előléptetésem érthetetlen okokból, nem következett el... Pedig dolgoztam, megfizített szorgalommal, emberföltötti igyekezettel, nem a magam, hanem az egész, az emberiség érdekében... Munkálkodtam, fáradtam, önzés és minden mellétként nélkül, mindig, szakadatlanul... E közben bepillantottam az életbe is. Láttam a bányákat, a szemtelen strébereket. Ezek vajmi keveset tettek, s mégis övéké lett a jövő. Nagy urakká váltak. Kétszínűség, térdhajtás, csuszás-mászás mindevé eljuttatta őket, ahová csak akartak... Ehhez én nem értettem! Függet-

ezelőtt hat héttel? Az, hogy ég a „Pázsit” s a tűzoltóság derekasan működött. Mi volt ezelőtt öt héttel? Megint az, hogy ég a „Pázsit”. Mi volt ezelőtt négy héttel? Hogy ég a „Pázsit”. Ezelőtt három héttel? Hogy ég a „Pázsit”...

Bacsek (eszmélethez térve): A má ugyan!

Tűzoltó parancsnok: És ezelőtt két héttel?...

Bacsek (felbátorodva): Hogy íg a „Pázsit”?

Tűzoltó parancsnok: Ostoba! Épp az a bökkenő, hogy nem égett. S ez borzasztó helyzet! Mert mi lesz a „Galgócz és Vidéké”-vel, ha megszűnik az állandó rovata?... No, most már érti-e?

Bacsek (elszontyolodva): Igenis, nem irtem.

Tűzoltó parancsnok: Maga két púpú teve!

Bacsek: Igenis, kirem álásan.

Syrián.

— **Egyházi kinevezések.** A király a nagyszombati társaskáptalanban *Concilia* Emil örkanonoknak az enklókanonokságra és *Morvai* Miklós idős mesterkanonoknak az örkanonokságra való fokozatos előléptetését jóváhagyván, *Lováky* Antal süttői plébánost ugyanezen társaskáptalan ifjabb mesterkanonokává nevezte ki.

— **Új anyakönyvvezetők.** A belügyminiszter Nyitra vármegyében a vradisti anyakönyvi kerületbe *Jakubecz* Lajos segédjegyzőt, a nagykeri anyakönyvi kerületbe pedig *Novotny* Ede segédjegyzőt anyakönyvvezető-helyettesekké nevezte ki.

— **Pénzügyi kinevezés.** A pénzügyminiszter *Butea* Pál nagy-szentmiklósi adóhivatali gyakornokot a szenici adóhivatalhoz adóúsztté nevezte ki.

— **Tanügyi áthelyezés.** A vallás és közoktatásügyi miniszter *Knaute* Rezső szenici állami polgári iskolai tanárt jelenlegi minőségében a miskolci állami polgári iskolához helyezte át. A miniszter nemrég *Rakodczay* Pál szenici tanárt helyezte volt át a miskolci iskolához, s úgy látszik, hogy kölcsönös kérelem

len akartam maradni gondolatban és tetteben mindenkörön; inkább a nyomor, a szegénység keserves keresztjét viseltem családommal együtt, semmint hízlekedésre hajtottam volna fejemet... Ez nagy bűn volt. Ezért...

Sűrűen omló könnyeit törölgette most.

— Kérlek embereld meg magad!

— Folytonos üldözéseknek voltam kitéve... Kötelességem odaadó teljesítéseért meghurcolták nevem, sárba tiporták mocskotalan becsületem, s gúnyt űztek munkásságomból... Önerzetem felülkerekedett az ocsmányságokon. Az öntudat szeplőtelenségével, emelt fővel hagytam ott állásomat... Most irnok vagyok egy magánvállalatnál, havi huszonöt forint fizetéssel... Így lettem a társadalom „hires” alakja...

— És a családod?

— Egy szobás, penészes viskóban lakik... Rongyosak és chesek... És jön idő, mikor fázni is fognak, mert a legirgalmatlanabb háziúr, a nyomor, nem csináltat az effajta palotára ablakot...

— Tehát a nyomor jutott „buzgó” osztályrészedül?

— Jól mondod. Mert lehet-e szólni szedni a tövisekről, avagy almát a kórókról?...

alapján változtatta meg ily értelemben az áthelyezésre vonatkozó intézkedését.

— **Püspöki konferencia.** F. hó 23-án délelőtt 10 óraker püspöki konferencia volt a fővárosban, amelyen azonban *Bende* Imre nyitrai megyéspüspök, gyengélkedése miatt nem jelenhetett meg.

— **Tisztelgő küldöttség a F. M. K. E. elnökénél.** A F. M. K. E. losonci közgyűlésének megbízásából *Thuróczy* Vilmos cs. és kir. kamarást e hó 20-án küldöttség kereste föl nyitra-ivánkai kastélyában, hogy az egyesület elnökévé egyhangulag és nagy lelkesedéssel újra történt megválasztását tudomására hozza, illetőleg felkérje, hogy az elnökségét továbbra is fogadja el. A küldöttséget *Török* Zoltán nógrádi főispán vezette és résztvett abban: *dr. Kramolin* Viktor nyitra vármegyei főispán, *Czobor* László honti alispán *Horvát* Sándor főgymnáziumi főigazgató, *Libertiny* Gusztáv kir. tanácsos, tanfelügyelő, *Arpássy* Imre bankigazgató, *dr. Gyürky* Géza megyei főügyész és *Clair* Vilmos főtitkár. *Thuróczy* Vilmos szívesen fogadta a küldöttséget és kijelentette, hogy addig, míg utódjára nézve intézkedés történik, az elnökséget készséggel elfogadja. A vendégszerető házigazda ebédet adott a küldöttség tiszteletére.

— **Galgóciai kérelme a kereskedelemügyi miniszterhez.** *Láng* Lajos kereskedelemügyi miniszter folyó év tavaszán egy rendeletben utasította a postaigazgatóság útján a galgóciai posta- és távirahivatalt, hogy június hó 1-től kezdve egészen október hó 31-ig a Budapest és Bécs felől éjjel érkező postát reggeli 7 óraker kézbesítsék. Ezen rendelet kereskedőinkre nézve igen kedvező volt, amennyiben ezen vonatok postáit azelőtt csak délelőtt 10 óraker kapták kézhez. Most, hogy a rendelet megszünésének ideje közeledik, az érdekeltek egy kérelemmel járultak a kereskedelmi miniszterhez, hogy állandósítsa ezen kereskedőinkre nagyon is előnyös rendeletet.

— **Vasuti állomás nevének megváltoztatása.** A magy. kir. államasutak igazgatósága Madunic vasuti megálló hely nevét, Lipótvár mellett, Vágmedencére változtatta. Nyitra vármegye törvényhatósága már pár évvel ezelőtt megmagyarosította a község nevét.

— **Elmebeteg ellen nem tehet való pört indítani.** A Curia egy konkrét esetben most a következő figyelemreméltó döntést hozta:

A házassági kötelék — mint a házasságok legszemélyesebb jogaira vonatkozó viszony — felbontása kérdésének eldöntésénél a házasságok személyes cselekményei lévén vizsgálándók, ebből önként következik, hogy az elmebetegség miatt cselekvő képtelenné vált házastárs a saját személyes jogának védelmében akadályozva van. Minthogy pedig a törvény csak kivételként rendelkezik az iránt, hogy elmebeteg házastárs nevében

törvényes képviselője kérheti a gyámhatóság fölhatalmazásával a házasság felbontását: az elmebetegség tartama alatt, bontó pör egyáltalán nem tehető folyamatba.

— **Házasság.** *Ivánka* Sándor, m. kir. honvédszázados a nyitrai 14-ik honvédszázados keretében, törzstisztjelölt, f. hó 21-én déli 12 óraker tartotta esküvőjét a Kálvin-téri ev. ref. templomban, néhai *Antonievics* Szilárd udvari tanácsos lona ieányával Varsóból.

— **Utóállítás Nyitrán.** A póttartalékba helyezésre igényvel bíró védkötelesek keresetképtelen családtagjainak megvizsgálása és az itt tartózkodó osztrák honosságú állításkötelesek soroztatása céljából Nyitrán a városház tanácstermében minden hó 5-én utóállítás fog tartani. A legközelebbi utóállítás f. év november 5-én d. e. 9 óraker lesz.

— **A póttartalékos honvédek szemléje** folyó hó 24-én ment végbe Galgócon, amikor egyesek a szabályszerű „Jelen” helyett „Hier”-rel feleltek a felhívásra. Ezt azonban a szemlélt megejtő tiszt éppen úgy elnézte, mint a mult heti közösök szemléjén „Jelen”-nel jelentkezőket és csak annyit jegyzett meg, hogy bizonyára nem jó magyarok. Azonban sokan kifejezést adtak arra nézve, hogy az esős időben az egész délelőtt folyamán künn kellett várakozniok.

— **A „Nyitra vármegyeiek Köre”** mely f. hó 17-én alakult meg, a végleges alakuló gyűlésig minden szombat este az Udvari Kávéház, Kossuth Lajos utca, külön helyiségében ismerkedési összejövetelt tart.

— **A galgóczi gőzfürdő.** Még az elmúlt télen a galgóczi izr. hitközség nagy áldozatok árán gőzfürdőt rendezett be a régi fürdőházban. A megnyitásokor annak minden tekintetben megfelelő be rendezése meglepőleg hatott a fürdőző közönségre. Azonban ezek száma oly csekély volt, hogy a fürdővezetőség kénytelen volt a mindennapos fürdőzést, hetenkint három napra leszállítani. Most, hogy a hideg őszi napok beálltak a fürdő ismét megnyitott, de a vezetőség okulva az elmúlt téli gyér látogatottságon, a fürdőzést hetenkint két napon és pedig vasárnap és szerdán állapította meg. Azonban most is csak alig-alig látogatja valaki, holott ez éppen úgy megfelel az igényeknek, mint bármely nagyvárosi gőzfürdő. Ugy az urak mint a hölgyek részére külön-külön képzett massör illetve massör nő van alkalmazva. Ha közönségünk közönye még továbbra is megmarad a fürdővel szemben, úgy aligha fogja a vezetőség fentartani a nagy anyagi áldozatokba kerülő és az orvosok véleménye szerint mindenben egészséges és tiszta gőzfürdőt. Tekintettel közönségünk ezen nemtörődömségére, a fürdővezetőség tagjai:

Fuchs Jakab, *Dukes* Márk, *Wertheimer* Ignác és *Schwarz* Márk, a kiknek érdeme az, hogy a fürdő létesült, minden igyekezetükkel oda hatnak, hogy az továbbra is fennálljon.

— **Vadászati eredmény.** *Thuróczy* Vilmos, cs. és kir. kamarás, a F. M. K. E. elnöke és *dr. Thuróczy* Károly, kir. tanácsos, főorvos nyitra vármegyei vadászterületén a lefolyt évben lövettet: őzbak 12, nyúl 1067, fácán 430, fogoly 1405, fűrj 158, erdei szalonka 2, vadkacsa 41, úregi nyúl 138, róka 1, kóbor eb és macska 54, görény 17, menyét 34, sündisznó 47, kártékony szárnyas 199.

— **A megyei és községi póttadó behajtása** végrehajtás útján már megkezdődött a napokban.

— **Tűz.** Bajmócskán október 19-én Kollár János kárára, házának fedele 1 sertés öl és egyéb ingóság leégett. A kár az ingóságok kivételével a biztosítási összegből megtérül.

— **A galgóczi vasuti kedvezményesek figyelmébe.** A féláruvasuti jegy váltására jogosító arképes évi igazolványok az 1904. évre idejekorán leendő érvényesítésük végett a m. kir. államasutak igazgatóságához már ez évi október hónap 20-ától kezdődőleg beküldhetők, azok az igényjogosultak pedig, kik ez evben ily igazolvány birtokában nincsenek, de ilyet az 1904. évre váltani kívánnak, az igazolvány kiállítását ugyancsak a fenti időponttól kezdve kérelmezhetik. Nehogy tehát az igazolványok érvényesítése, illetőleg az újak kiállítása körül késedelem merüljön fel: figyelemztetjük az érdekelteket, hogy az érvényesítés kieszközlését, illetőleg az új igazolványok kiállítását az előirt módon mielőbb kérelmezzék. A nyugdíjasok lakhelyükre illetékes közigazgatási hatóság által nyugdíjas minőségüket és azt, hogy díjazott tisztséget, vagy fizetéssel járó hivatalt nem viselnek, folyamodványukon igazolni tartoznak.

— **A galgóczi postahivatal forgalma.** Az elmúlt 1902. évben feladásra került díjköteles ajánlott levél 10.063 darab átlag Csomag érkezett 14.625 drb., feladatott 10.452 drb. átlag. Pénzeslevél érkezett 1.066 drb., feladatott 2.132 drb. átlag. Utánvétel érkezett 3.692 darab, feladatott 884 darab átlag. Postai megbízás érkezett 453 drb. Postautalvány érkezett 11784 darab 932.941 K. értékben. Postautalvány feladatott 17.227 darab 1.055.941 értékben. Távirat feladatott 5651 drb., érkezett 6915 drb. és közvetítettek 704 darabot. Postatakarék-pénztár befizetés 7102 K. 52 fillér, visszafizetés 5895 Korona 81 fillér. Cheque befizetés 1.554.642 K. 21 fillér, visszafizetés 267.824 K. 70 fillér. Összesen: befizetés 1.561.744 K. 73 f., visszafizetés 273.720 K. 51 fillér. Beérkezett 12 féle politikai napilap 124 példányban magyar nyelven, 7 féle politikai napilap 158 példányban német nyelven, 1 féle politikai hetilap 6 példányban magyar nyelven — továbbá 7 féle helyiérdekű hetilap 23 példányban magyar nyelven, 3 féle szépirodalmi lap 4 példányban magyar nyelven,

Klein Testvérek esernyő-gyára Pozsony.

Halászkapu-utca 6. és Lőrinczkapu-utca 19.

Ajánlják dúsan felszerelt raktárukat nap- és esernyőkben, 30-30

saját készítmény, mesés olcsó ár mellett.

Megnemfelelő árú visszavétetnek

Javítások és behuzások elfogadtatnak.

☛ Naponta postaszétküldés. ☛

Gyümölcs

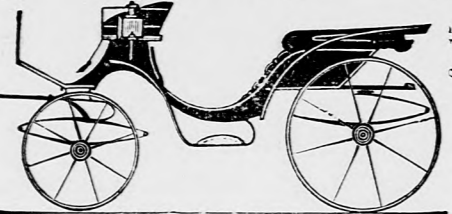
A lipótvári kir. orsz. fegyintézet területén, több métermázsza. finom fajtájú gyümölcs: alma, körte eladó.

Stefanka János

kocsigyártó — Wagenbauer

GALGÓCZ

Német-utca 192.

Elfogad mindennemű a szakmához tartozó hintómunkák elkészítését jutányos áron. Javitások olcsón és pontosan eszközöltetnek.

SZALLODA

az „Arany Oroszlánhoz” Ersekujvár.

Szálloda-bérlő: **Lapka Agoston.**

Udvorka István

vendéglő és télikert
Frigyes főherceg-ut 30.
Frigyes főherceg és gróf Erdődy palota átellenében **Pozsonyban.**

Spendér Ferenc

Nemzeti Szálloda Pozsony,
Kossuth Lajos-tér. — Hidutca 2.
Szoba 1 kor. 50 fillértől felfelé Kötöny konyha. Tiszta, valódi, öreg hegyi borok. Friss sör.

Fácán Vendéglő

Pozsony, Csáky-tér
(Sínház mellett) Nagyszerű kert, naponta zene, kitűnő ételek és italok.

Hungária szálloda.

PITZER és HAUSER
NYITRA.

On parle Français. Englisch spoken.
ACZEL MIKSA Győr.

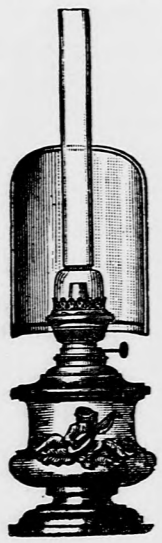
KISFALUDY-KÁVÉHÁZA

Elvállal mindennemű hideg buffettek, ház estélyek, jourok, pique nique-k rendezését. Naponta friss Kugler sütemények és cukorkák kaphatók. Esténként cigányzene

Duschinsky G.

POZSONY.

Csak Vásártér 15.

és Kórház-utca 1.

Felsőmagyarország legnagyobb áruháza

Különosztály:
Ditmár-féle lámpák.

4-10

8 féle szaklap 22 példányban magyar nyelven, 4 féle élclap 11 példányban magyar nyelven — továbbá 1 féle politikai hetilap tót nyelven 6 példányban, mindezek belföldön adtak ki. Ausztriából érkeztek kizárólag német nyelven 5 féle politikai napilap 13 példányban, 1 féle politikai hetilap 2 példányban és egy szaklap 1 példányban. Angliából egy szépirodalmi lap angol nyelven egy példányban. Megjegyzendő, hogy ebben a kül. földi statisztikában (hírlap) csupán a hírlapjegygyel bérmentesített hírlapok és folyóiratok foglaltatnak melyek külföldről közvetlen levélzárlatokban érkeznek Galgócra, nincsenek tehát megemlítve azok, melyeket ismétlésrűsítők keresztkötés alatt levéljegygyel (suly szerint) bérmentesítve kapnak, továbbá azok sem, melyek Bécsen tülről jönnek — mivel ezeket statisztikailag a mozgópósta dolgozzák fel.

— **A párbaj ellenes szövetség új tagja.** Az „Országos Párbaj-ellenes Szövetség” tagjaul legutóbb városunkból jelentkezett: **Lóránd József** ügyvédjelölt. További jelentkezéseket a szövetség megbízásából elfogad: lapunk felelős szerkesztője.

— **A magyar cimer.** A pénzügyminiszter legutóbb kiadott rendelete értelmében a dohánytözsdek címtábláin a magyar cimer használatát csak a magyar feliratu táblákon engedély meg.

— **Kevesebb a befolyt adó.** **Magyar** Miklós kir. tanácsos, pénzügyigazgató a közigazgatási bizottság legutóbbi ülésén „elszomorító” adatokat mutatott be az adó elmaradásáról ez évben. A közvetett adókból ugyanis befolyt Nyitra vármegyében a mult év szeptemberében 1.129,772 korona. Az idén pedig ugyancsak szeptember hó folyamán csupán 556,964 koronát vett be az állam ezen címen. A hátralék egy hónap alatt csak ezen egy tétel alatt meghaladja a félmillió horonát.

— **Nyugdíjazás.** Néhaj Steczik Ferenc volt nagy-emőkei községitanító özvegye szül. Schimanez Matild és kisk. leánya a vallás és közokt. miniszter által 490 korona segély, illetve nevelési pótlékban részesült.

— **A „sorompó.”** A galgóczi fuvarosok részéről több oldalról érkezett hozzánk panasz, hogy a Galgóc-nagyszombati keresztelő sinpár Lipótvár melletti sorompói oly hosszú ideig maradnak még zárva a vonat elrobogása után, hogy a fuvarosok kénytelenek leszállni kocsijukról és feltöltni a sorompót, ha át akarnak jutni. Azonkivül a közönség is panaszkodik, hogy a beérkező vonatok nagyon távol állnak meg az állomástól, hogy az utasok hosszabb utat kénytelenek megtenni a sinpár mellett a kijáróig. Méltányosnak találnók, ha a főnökség intézkednék e bajok elkerülése végett.

— **Halottak emléke.** November hó 1-én lesz a katolikus világ azon napja, a melyen elhalt családtagjaik, rokonaik és ismerőseik emlékének áldoznak. Ez alkalomra nagy mennyiségű koszoru érkezett Szold Jakab kereskedőhöz, melyet bármikor meg lehet tekinteni és darabonként 80 fillértől 14 koronáig kapható.

— **Hivatalos út. Dr. Kramolin** Viktor vármegyei főispán az elmúlt hét folyamán a nagy-tapolcsányi járásban tett hivatalos látogatást a járás notabilitásait is meglátogatta.

— **Tisztujtás Érsekujvárott.**

A közgyűlést **Kukan Imre**, polgármester hivta össze f. hó 23-án délutáni 3 órára, melyen **Markhot Gyula** Nvitravármegye alispánja elnökölt. A tisztujtó szék megnyitása után **Markhot Gyula** a nyugalomba vonuló főjegyzőnek, **Köszeghy Ferenc**nek érdemeit méltatta, majd pedig bizalmi férfiak megválasztása iránt intézkedett, melyre megválasztottak: **Csóka Ede**, **Fuchs Jakab**, **Jaksics Illés** és **Kurucz István**. A kijelölő választmány tagjai lettek: **dr. Hücl Ernő**, **dr. Ozorai József**, **Mészáros Ferenc** és **dr. Szirányi György**, kik a következőkben állapodtak meg: a pályázók közül jelölik a főjegyzői állásra **Galgóczy Gyula** számvevőt, a számvevői állásra: **Filó Antal** v. pénztárost, a pénztárosi állásra: **ifj. Tóth Antal** ellenőrt, az ellenőri állásra: **Berkési János**, **Szabó Imre** és **Karsay Jánost**. A tisztujtó szék egyhangu felkiáltása után az alispán megválasztottnak jelentette ki: **Galgóczy Gyulát** főjegyzőnek, **Filó Antalt** számvevőnek, **ifj. Tóth Antalt** pénztárosnak. Az ellenőri állás betöltése 10 képviselő tagnak szavazást kérő kérelme alapján titkos szavazás útján lett megejtve melynek eredményéről **dr. Guth Jenő** szavazatszedő bizottsági elnök számolt be s pedig beadott 87 szavazat, ebből **Karsay Jánosra** 51 **Berkési Jánosra** 36 szavazat jutott így tehát az alispán határozatilag kimondotta, hogy **Karsay János** választott meg ellenőrré. **Hajek Győző** írnok és **Jaksics István** tollnok együttes kérvényét ismertette az alispán és közszolgálati érdekből, méltányosságából a kérvény elfogadását ajánlja a képviselőtestületnek, mely azután ily irányban határozott, azaz hatáskörük, címük kölcsönösen felcseréltetett, így **Hajek Győző** tollnokká, **Jaksics István** írnokká lett megválasztva. **Dr. Guth Jenő** a városi képviselőtestületnek érzelmeit tomácsolta, amennyiben megköszönte **Markhot Gyula** alispánnak a város irányában többször tanusított figyelmét és jóakarátát. **Markhot Gyula** alispán a közgyűlést értesítette, hogy élénk rokonszenvre talál nála **dr. Guth** tollmácsolása és erről a város közönségét mindenkor biztosítja. Az ujonnan megválasztott tisztviselők a képviselőtestület előtt tették le az esküt, melyet **Kvetán László** aljegyző mondott elő. Az alispán éltetése mellett a tisztujtó szék feloszlott.

— **A bojkottált német nyelv**
Hogy mily ellenséges indulattal vannak Magyarországon minden ellen, a mi német, jellemző a következő eset. Budapesten a legutóbb megtartott ellenőrzési szemlén felszólították a németül beszélő tartalékos tiszteket, hogy lépjenek elő. Erre senkisémet lépett elő. Nem is az előirt „hier“-rel, hanem „jelen“-nel jelentkeztek.

— **Hirdetmény.** Galgóc község által 1904 évben szükségelt olajkó szén és katonai előfogatokra Galgóc község községében 1903 évi November hó 2-án d. e. 10 órakor versenytárgyalás tartatlk. A versenytárgyalás s szállítás feltételei Galgóc községében a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Galgóc, 1903. október 23. **Szoboda** jegyző, **Kubránszky** bíró.

Óh jaj!

Eljen!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított! Köhögés, rekedtség és elnyájkésedés ellen gyors és biztos hatásnak **Egger mellpasztillái**, az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR” GYÓGYSZERTÁR
Budapest, VI. Váci körút 17.

Kapható:

Galgóc; **Török Gyula**, Nagy Rippény; **Szalvány E. László**, N. Tapolcsány; **Mállász Antal Jenő**, Póstyén; **Emánuel Géza**, **Östereich Miksa** Vágujhely **Emánuel Géza.** 2 26

Atépités miatt a bejárat

butor-

háza

Széplak-utca felől az udvarban.

Túlzsúfolt raktár miatt mélyen leszállított árak.

ifjú

Müller József

POZSONY.

Kloiber József

központi kávéház és sörcsarnoka
Magyar-Óvárótt.

Hermann Miklós

kávé és sörcsarnoka

Nagyszombat, Hosszú-utca 44. sz.

BRÁZAV KÁLMÁN
SÓSBORSZESZ
KÉSZÍTMÉNYE

NAGY ÖVEG ÁRA-2 KOR.
KIS ÖVEG ÁRA-1 KOR.

Használati utasítás minden öveghez mellékelve van.

Nagyon fontos

mindenkinek, de különösen **korcsmáros és kávésoknak**
1 kl. legfinomabb 1/2 Ementah-
li 96 krajcár
1 doboz finom Sardinia 6—8
darabban 24 krajcár.
1 kl nagyon finom kávéhazi
csokoládé 1 fnt 32 kr.
Továbbá mindennemű csemege
és fűszerárúk mindig friss és a
legolcsóbb áron kapható

Wahl Pál

fűszer és csemege kereskedőnél
POZSONY, Halászkapu utca 8.
Naponta postaszétküldés. 5—52

HERCZEG FERENCZ KÁVÉHÁZA

volt Auer kávéház. Győr, Erzsébet-tér 1.
Legtágasabb s a modern követelme-
nyeknek minden tekintetben megfelelő
kávéházi helyiség és kert. Hűtő italok.
Hideg buffet. Naponta cigányzene.

Nyitra megye leg-legendásabb cukrászdája.

DÖMEL JENŐ

cukrász **NYITRÁN**. Tóth Vilmos út 15
Ajánlja a n. é. közönségnek napontafriss
süteményeit, tortáit és csukorkáit.
Vidéki megrendelések pontosan és
elkülszerűen készíttetnek.

Van szerencsém tisztelettel értesí-
teni a nagybecsű közönséget, hogy
az 50 év óta fennálló **Müller István**

borbély és fodrász

üzletét július hó 1-étől átvettem és
azt saját cégem alatt tovább foly-
tatom. Ugy a fővárosban valamint
az ország nagyobb városaiban több
évi tapasztalataim folytán azon sze-
rencsés helyzetben vagyok, hogy a
nagyérdemű közönséget a mai
igényeknek megfelelően és pontos-
san kiszolgálhatom. Miért is maga-
gamat a nagybecsű közönség szíves
jó indulatába ajánlom. tisztelettel

Oláh László

borbély és fodrász üzlete

GALGOZON. 15—20

„Fekete Sas“ Szálloda

Majeronowszki Lajos

Nagyszombat.

Ferencz József-tér (Főtér)

Vadászok figyelmébe!

Lópor, töltény, serét, dugaszok, kapszli
és mindentéle felszerelések **gyári árak**
mellett kaphatók. — Legfinomabb
erdélyi szalámi, krakkói kolbász, valódi
ementhali, konopisti, trapista sajtok.
liptói turó stb. kapható. — Legjobb és
legfinomabb pipere illatos szappanok,
párfümmök nagy választékban, nagyon
olcsón kaphatók.

Rozáry István fűszerkereskedőnél Galgóc
saját házában. 19—52

Van szerencsém a n. é. közönség
tudomására hozni, hogy a galgóc

gőzfürdőben

hetenki kétszer, és pedig minden
vasárnap és szerdán lehet fürödni
A fürdő nyitva van: délelőtt urakak.
délután hölgyeknek. Tisztelettel
2—10 a FÜRDŐVEZETŐSÉG.

Vöröshagymát.

50 kiló mig a készlet tart 5 kor.
előleges pénz beküldés mellett bár-
kinek szállít Pozsonyba, 6 koroná-
ért pedig bármely nyitramegyei
állomáson. **Kuffler, Királyfa;**

— **Merénylet a magyar állam**
hivatalos nyelve ellen. Rózsaha-
gyen megbotránkoztató esemény
történt, melyet nyelvi különbségre
való tekintet nélkül minden hazafi-
nak el kell ítélnie. A rózsahgyi
főszolgabíró hivatal ugyanis magyar
és tót nyelven szerkesztett fairsa-
szokon tudatta a rózsahgyi közön-
séggel az e hó 10-én kezdődött
katonai ellenőrzési szemléket. Pén-
teken reggelre több hirdetémenyek
a magyar szövegét beragasztva
találták s a felragasztott papíron tót
nyelven e nyomtatott szavak voltak
olvashatók: „Beszéljünk csak tótul!“
A szolgabírói hivatal erélyes nyo-
mozást indított annak kiderítésére,
hogy azok a cédulák melyik nyom-
dában készültek.

— **Gondnokság alá helyezés.**
A pozsonyi kir. törvényszék a nagy-
szombati illetőségű Dworák Károly
pozsonyi nagykereskedőt elmebe-
tegség miatt gondnokság alá he-
lyezte.

— **Az osztálysorsjáték** XIII-ik
osztályának huzásai november hó
20. és 21-én kezdődnek, melyhez
nyolcad, negyed, fél és egész sors-
jegyet beszerezhető *Deutsch Mór*nál
Galgóc, Ferenc József-tér.

— **Talált hulla.** F. hó 23-án az
érsekújvári határban szegényesen
öltözött férfi holttestére találtak.
Külsőszak nyoma nem látszott rajta,
csak fején volt könnyű sérülés, a
mely esés közben keletkezhetett. A
hullát rendőrorvosilag f. hó 24-én
boncolták föl.

— **A komárom — érsekújvári**
vasut kiépítésére a keresk. minisz-
ter 200,000 k.-t kért Komárom vá-
rosától, 200,000 koronát pedig a
Vághidra A horribilis összeget ter-
mészetesen nem szavazták meg a
komáromiak. Ennek dacára a vasut
ki lesz építve, így a mérnökök kik
az építendő vasut irányát megjelö-
lik, már Komáromban tartózkodnak
és dolgoznak az előmunkálati ter-
veken.

— **Magyar hatóság — német**
nyelv. F. hó 5-iki számunkban
megirtuk azt, hogy a nagyszombati
rendőrkapitányi hivatalból a ma-
gyarságot mélyen sértő, német felir-
atu nyomtatványok kerülnek ki.
Ugyanerről ír most a „Nyugat-
magyarországi Híradó“ f. hó 20-iki
számában a következőké p:

Hogy a szászok és pangermánok
élethalálharcot folytatnak a német nyelv-
ért és annak minden alkalommal és
minden téren érvényt szerezni igyekeznek,
az még érthető, de hogy egy magyar
hatóság álljon be a germanizmus
szolgálatába és a törvény ellenere
hivatalos irataiban a német nyelvet
használja, azt alig hittük volna. Es mégis
most egy ilyen esetről kell beszámolnunk.
Ugyanis a „Törvényszéki és Rendőri
Ujság“ szerint a nagyszombati rendőr-
kapitányi hivatal, rendszeresen a követ-
kező felirattal ékeskedő nyomtatványokat
használja: „Zustellungs-Schein von der
Stadthauptmannschaft der kön. Freistadt
in Tyrnau“. — Hát ez bizony szégyen és
gyalázat; de reméljük, hogy a belügy-
miniszter ennek ez uton való tudomás,
vétele után kioktatja a „tyrnai Stadt-
hauptmannschaftot“ a magyar nyelv
iránti kötelességére.

— **Egy brutális szolgabíró.**
Dávidházy János szolgabíró ügyé-
ben, aki tudvalevőleg Perbetén a
katonai szemle alkalmával arcul
ütött egy póttartalékos, az alispán
elrendelte a vizsgálatot.

— **Az egyesülés eszméje.** Né-
pes gyűlés volt a mult vasárnap
délután Érsekújvárott a városház
nagytermében s egy polgári kör
megalakítására kívánta megtenni az
első lépést. Az értekezletet *Barsi*
József nyitotta meg, ki röviden
ajánlotta a polgári kört. Utána *Aigner*
Adolf mondott el egyet-mást a
polgári kör céljairól s megalakítá-
sának lehetőségéről. *Szöke* Ká mér-
emlékeztette a jelenvöltoakat a tél
folyamán megindult mozgalomra,
mely kath. kör létesítését célozta s
melyet akkor a jelenlevők közül
is sokan lelkesen pártoltak. A ak-
kor felvett eszme eddig testet nem
öltött s megvalósulásának egyenesen
utját vágónok, ha most polgári kör
felé irányítanók a figyelmet. Ajánlja
tehát a kat kört, mely Érsekújvár
tulnyomóan kath. lakosságának job-
ban megfelel. Erre hosszas vita ke-
letkezett, melyben részt vettek:
Imre János, *Aigner* Adolf, ismét
Szöke Kázmér, majd *Kukan* Imre,
polgármester, *Kratochvilla* Aurél és
mások. A felszólalók a két első
kivételével mind készek pártolni a
kath. kört, ha azt valaki megalakítja
minthogy azonban annak ügyét más-
sok vették kezükbe s azok eddig
készek, kívánatosnak tartják hogy a
jelen gyűlés kitűzött tárgyát a pol-
gári kört karolják fel. Bizottságot
választottak, az alapszabályok meg-
szerkesztésére, elnökeül *Barsi* Józse-
fet kérték fel Érsekújvárot.

— **Anyakönyvvezetés.** A be-
lügyminiszter Nyitra vármegyében
a lakácsi anyakönyvi kerületbe
Gáspár Lajos körjegyzőt, a karkóci
anyakönyvi kerületbe Sztréka János
körjegyzőt anyakönyvvezetőkké, to-
vábbá a sissói anyakönyvi kerületbe
Czizmár Arnold segédjegyzőt és a
csornoki anyakönyvi kerületbe Man-
delik János segédjegyzőt anyakönyv-
vezető-helyettesekké nevezte ki.

— **Póttartalékosok behívása.**
Mint értesülünk, a honvédelmi mi-
niszterium a napokban értesítette
a magyarországi hadkiegészítő ke-
rületeket, hogy ez idei ujoncok
pótlására 1904. január 1-én két
hónapi fegyvergyakorlatra hívják
be az 1893., 1895. és 1898. évi
póttartalékosokat. És ha februárban
sem kapná meg a hadsereg az ujon-
cokat, akkor az 1894., 1896., 1897.
és 1900. évi póttartalékosokat is
behívják.

— **Az epilepsia mint válóok.**
Egy fiatal asszony keresetet indított
a férje ellen, kérve a bíróságot,
hogy valaszsa őt el az urától aki
hosszabb idő óta eskóros (epilep-
siában) szenved. A Curia ebben az
ügyben most így döntött: Az a kö-
rülmény, hogy a férj a házasság
tartama alatt eskóros beteglett, nem
lehet ok a házasság felbontására.
Ellenben, ha a férj még a házasság
előtt szenvedett volna ebben a be-
tegségben és azt a házasság meg-
kötésekor a nő előtt eltitkolta, ez
megállapítaná megtevését. Ebben
az esetben sem lehetne azonban a
házasság felbontásáról szó, hanem a
bíróság egyszerre is érvénytelennek
mondaná ki a házasságot. Tekintettel
azonban arra, hogy a nő mivel sem
bizonyította azt, hogy a férj már a
házasság megkötése előtt eskóros
volt és ezt elhallgatta, sem válásra,
sem a házasság érvénytelenítésére
nincs alapos ok és így a nőt ké-
relmével el kellett utasítani.

Sirkozoruk

Szold Jakabnál

kaphatók.

Telefon 519

Cs. és kir. udvari szállító.

Neumann M

férfi-, fiu- és gyermekruha áruhaza.

Pozsony.

Mihály-utca 9. szám (II. ker.
takarékpénztári palota.

Dusan felszerelt áruház
mindennemű férfi-, fiu- és
gyermekruhákban, csakis
jó minőségben, divatos
szabás tartós kiállításban,
jutányos és határozott sza-
bott árak mellett.

Különlegesség:
leányka-ruhák és
paletok. 4—10

Dustless

porolaj

padlóbeeresztő-
szer por ellen
hivatalok, bolthe-
lyiségek, gyárak,
iskolák, kórházak
stb. részére.

beeresztett

Hygiea-porkendők

po nélkül tisztítás kárpitok, bútorok, olaj-
festmények és beeresztett padlók részére.

Egyedül valódi

Dustless-Oil & Paint Co.

Hartmann G. & Co., Bécs

VI./1, Mariahilfstrasse 9. Telefon 7502

4 52 Árjegyzék ingyen.

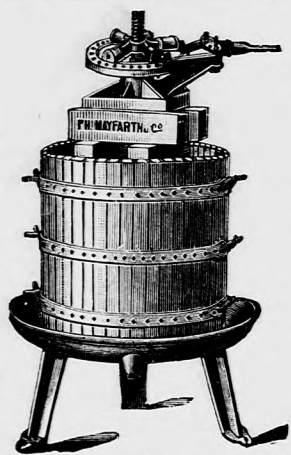
Nagyban és kisiben való elárulás.

Schwendt Lajos

kávéháza Nagyszombat,

Felső Patak-utca.

„Herkules“

„Herkules“

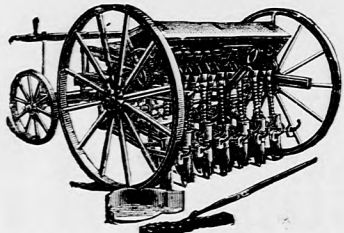
yümölcs és szőlő sajtók,

„HERKULES“ folytonosan hatókettős emeltyű szerkezettel és nyomóerő szabályzóval a legmagasabb munkaképesség garantálva.

Hydraulikus sajtók különösen magas nyomás és nagy munkaképesség elérésére.

Szőlő és gyümölcs zúzó
és **bogyó morzsolók.**

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek. Szőlő és gyümölcs örlők, aszaló készülékek gyümölcs- és főzelék aszalásra, gyümölcs vágó és hámozó-gépek, legújabb szerkezetű szabad, önműködő „SYPHONIA“ fa és szőlővessző permetezők, a szegecs és tormács valamint a vérteti kiirtására; szőlő ekék.

A legjobb VETŐGÉPEK

Mayfarth Ph. és Társa

„Agricola“ (tolóvetőkerék-rendszer) vetőgépei.

Mindennemű mag- és különböző magmennyiség számára váltókerekkel, dombon avagy síkon, a legkönnyebb járás, legnagyobb tartósság és mind a mellett a legolcsóbb ár által tűnnek ki. A lehető legnagyobb munka, idő- és pénzmegtakarítást teszik lehetővé. Különlegességeket szén- és arató-gereblyék, szénaforgatók, szén- és szalmaprések kézi használatra, kukorica morzsolók, cséplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurók, ekék, hengerek, boronákban, és takarmánykészítésre szolgáló gépeket a legújabb rendszer és jóállás mellett gyártanak és szállítanak.

Mayfarth Ph. és Társa
gazdasági géppárok, vasöntődéék és ekegyárak.
BECS II/1 Taborstrasse 71.

Kitüntette több mint 500 arany ezüst éremmel stb. az összes nagyobb kiállításokon.

Részletes árjegyzék ingyen és bérmentve. Képviselek és viszont elárúsítók kerestetnek.

7-10

SCHILLER

Kávéház és Szálloda NYITRÁN.

A városnak látványossága, Szobák a fővárosi minták szerint berendezve Mérsékelt árak.

Tulajdonos
Schiller Henrik.

Gutmann Vilmos

első központi pilseni sörcsarnok

Nyitran.

Biringer Károly Győr

Korona kávéház
Nyitva éjjel-nappal.

— A „Katholikus nagygyűlés“ negyedik napján, f. hó 22-én, az első szónok Csernoch János kanonok, nyitrai vármegyei országgyűlési képviselő volt, aki a vallástalanság okairól és következményeiről tartott előadást. Előrebocsátotta, hogy a hit és a hitelenség között meg volt a küzdelem, de sohasem vonult föl a vallástalanság oly rendezett sorokban, mint éppen manapság. A vallástalanságot a tudatlanságra és erkölcsi romlottságra vezeti vissza, következményei pedig: babona, szívek-lelkek romlása, gyávaság és pusztulás. A beszédet a hallgatóság nagy tetszéssel fogadta és zajosan megéljenzte.

— Iparfelügyelői vizsgálat nyomdák-nál. A kereskedelemügyi miniszter az iparfelügyelői vizsgálatnak a nyomdákra és betűöntődékre kiterjesztése tárgyában a következő rendeletet bocsátotta ki:

Az 1893. évi XXVIII. törvénycikk 17. §-ának utolsó bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján, az idézett törvénycikk 14. §-ában körülírt iparfelügyelői vizsgálatot, a belügyminiszterium vezetésevel megbízott miniszterelnök úrral egyetértőleg, ezennel a hazai összes nyomdákra és betűöntődékre kiterjeszttem. Ez ipartelepek közül azok, melyek legalább 27 alkalmazottat foglalkoztatnak, vagy elemi erővel hajtott erőgép által tartatnak üzemben, az 1893. évi XXVIII. törvénycikk 15. §-ának rendelkezéséhez képest eddig is iparfelügyelői vizsgálat tárgyat képeztek, a jövőben azonban minden nyomda és betűöntőde, tekintet nélkül az alkalmazottak számára vagy erőgép alkalmazására, rendszeres iparfelügyelői vizsgálat alá fog vétetni. A pontos végrehajtás érdekében felhívom Cimet, hogy jelen rendeletem tartalmát, a hatáskörébe tartozó elsőfokú iparhatóságokkal közölve, egyúttal utasítsa őket, hogy új nyomdákban vagy betűöntődékek hatóságuk területén való létesítéséről, úgyszintén már létező nyomdákban vagy betűöntődékek esetleges megszűnéséről az illetékes kerületi kir. iparfelügyelőt haladéknélküli értesítsék. Végül tudomásulvettem véget közlöm a másodfokú iparhatósággal, hogy ez intézkedésemről az összes kerületi kir. iparfelügyelőket egyidejűleg megfelelően értesítettem. Jelen rendeletem kihirdetése után azonnal hatályba lép. Budapest, 1903. évi október hó 3-án
Láng s. k.

— Téli idő. F. hó 20-án egyszerre hidegre vált az idő Galgócra, aminek következtében a fűtést megkezdték minden vonalon. A hideg időjárás különben ország-szerte általánosult, s könnyen megeshetik, hogy ezzel befejeződtek a szép őszi napok és be fogunk „evezni“ a zimankós télbe.

— Mikor tarthat a nő igényt a tartásdíjra? Az ideiglenes notártás követelésére a nő csak akkor jogosult, ha a házassági együttélést a férjnek viselkedése tette lehetetlenné, anélkül azonban, hogy arra a nő is jogos okot szolgáltatott volna, mert amennyiben a különválásra a nő magaviselete is szolgáltatott okot, a férjtől ideiglenes tartásdíjat nem igényelhet.

— Mikor a férj sokat iszik. Egy menyecske arra kérte a törvényszéket, hogy a férjét tekozlás miatt helyezze gondnokság alá, mert az ura folyton lumpol és lassankint eliszja az egész vagyonát. A törvényszék a kívánságot teljesítette, mert úgy találta, hogy az iszákosság tényleg alkalmas a vagyoni pusztulás előidézésére. A férj főlebbezett, a felső bíróságok azonban — mint az Ügyvédek Lapja írja — helybenhagyták az ítéletet.

— Vadludak Galgóc fölött. Néha-néha az égboltozaton még ki-kivillan a napsugár, de hiába, mert ez már nem ad meleget. Az októberi napok szürkesége s a hideg szelek zorddá, kietlenné teszik a földet. Kihal a liget, a berek élete; elnémul a madárdal. A költözők madarak, az éneklők, nagy része már szeptemberben felkerekedett melegebb éghajlatot keresni. A vízi szárnyasok azonban csak mostanában vonulnak odább. A mult hétfőn, este hat óra tájban, óriási csapat vadlúd kóválygott Galgóc fölött is, hangos gágogásaikkal töltve be a levegőt. Fent, nagyon magasan húztak, s csak az igazi vadászszemek sikerült látni a hatalmas csapatot.

— Árverés. Glass Miksa ingóságai Nagy-Surányban, érsekújvári járásbíró-ság, október hó 26. án.

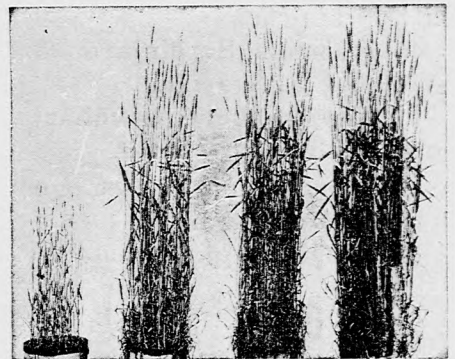
— A magyar kir. államvasutak áruforgalma az elmúlt hónapban 243,920 kocsirakomány volt, ami körülbelül 1,3 százalékkal kevesebb a tavaly szeptemberi forgalomnál; minthogy azonban az államvasutak nagyobb hordképességű, 15 tonnás kocsjai mindinkább szaporodnak, lehetséges, hogy a szállított áruk súlyát tekintve ez i. é. emelkedés volt. Az idén elért nagyobb bevétel alakulása a forgalom minőségétől függ, nevezetesen attól, vajon az értékesebb, magasabban díjazott áruk u. m.: gabona liszt, bor, stb., vagy az olcsóbb és ennél fogva jóval olcsóbban is szállított tömegárúk, u. m.: szén, fa, kövek, cukorrépa, stb. képezik-e az összeforgalomnak, kisebb-nagyobb százalékát, továbbá attól, vajon az áruk nagyobb, vagy kisebb távolságokra, illetőleg a helyi vagy pedig a külfölddel való forgalomban szállítanak-e? Így jóval nagyobb az idén az elszállított gabona és liszt mennyisége, mint a mult évben, melynek első felében még az 1901. év gyöngye termése éreztette hatását, ellenben kisebb a folyó évben a rossz szerbiai termés következtében a szilvaszállítás, továbbá megfelelően az ipari pangásnak — a darab a darabárú elszállított mennyisége és, stagnál ugyanczen okból a szénforgalom, míg a kisebb állatforgalom a sertésszállításoknak újiboli sajnos hanyatlásának folyamánya, mely adatokban kifejezést nyer az ország mindenkor gazdasági helyzete is. Ez év eleje óta szeptember hó végéig volt a fizető áruk összes feladása 1,4 százalékkal több, mint a mult évben, megjegyezvén, hogy az állomásokra más vasutakról érkezett, valamint az átmeneti áruk a tenti számokban nincsenek befigyelve.

— Szerencse árában. A szerencse hullámzása hasonlít a patak áldáshozó folyásához, mely ellátja a partmentét a létfontartáshoz szükséges életnedvvel. A szerencse folyása is szerencsét hoz azoknak, akik a szerencse partján várják a-áldáshozó vagyont. Csak ki kell vetnünk hálónkat és idővel beleakad a szerencse hullámai között a létfontartáshoz szükséges kincs, melyre mindnyáján vágyunk. Az osztálysorsjáték minden egyes húzása ilyen hullámzást mutat, mert bármely húzásnál sok és igen nagy nyere-ményt juttat a játék folyása a szerencsés nyerőknek, Csak kitartással kell várakoznunk, míg a szerencsét a hálóval kiemelhetjük s akkor éppen oly örömmel élvezhetjük a nagy nyere-ményeket, mint azok a szerencsés játszók, akik rövid 6 hónap alatt a 600.000 koronás nagy jutalmat, a 100.000, 90.000, 60.000, 50.000, 30.000 és több nagy nyere-ményt nyertek Török A. és Tsa bankházában, Budapest, Teréz-körut 46b. szám alatt. A sorsjegyvásárló közönség bizalommal vásárolhatja a sorsjegyeket e szerencsés bankházban.

Lakást keresek

egy szoba és konyhával 1903. január 1-éig. Cim a kiadóhivatalban.

Mütrágyakíséret búzával Wagner tanár által az edények mindegyike trágyázott phosphorsavval

0 g. 1 g. 2 g. 3 g. salétrom légenyire

Alapított 1873.

Dukes és Herzog GALGÓC.

Mütrágya, takarmány, liszt és egyéb gazdasági cikkek.

Mütrágyakíséret kukoricával Wagner tanár által az edények mindegyike trágyázott phosphorsavval kálival és

0 g. 4 g. 8 g. salétrom légenyire

Uri és női

arany, ezüst és érc
órám a legjobbak és
legolcsóbbak,
melyekért jótállást
vállalok.
Schneidmesser Miksa
Óráis
Galgóc, Ferenc József-tér.

Kézimunka műterem és előnyomda
DANIEL IZOR
női divat, és rövidáru kereskedés
Nyitra, Kalmár-utca 15.

Legnagyobb választéku raktár bel- és külföldi pamut, czérna, himző- és horgoló selyem, rövid- és szövött árúknál úgyszintén felszerelt, kezdett és kész kézi munkákban.

Nagy választék szallagokban, csipkék, pelüche, bársony, és selyem szövetekben

Különlegességek ruhadiszenben.

Ujdonságok női nyakkendőkben, gallérok, kézelők, tricotok, női- és gyermek-keztükben. A híres bécsi Zacharias keztük egyedüli elárúsítója.

Kötőszerek és chirurgicali cikkek.

Legnagyobb választék 13-20 női- és gyermek harisnyákban. Különlegességek bőr- és divatos női- övekben.

6585/903. tkvsz.

J 49/35

Árverési hirdetmény.

A „nagyszombati takarékpénztár“nak Szlezak János és neje Odler Matild elleni 5000 kor. és 2200 Korona tőkek és jár. végrehajtási ügyében Radosócz község 124. sz. tjkvben foglalt 1-4 sor. 64.b. házsz I. malombirtok 598 Korona. — és a 125 sz. tjkvben foglalt 422,1155,1160,1217 és 1222 hrsz. írtvá. nyok 50 kor. — 359 Kor. — 29 K.307 K. — és 41 Korona kikiáltási árban 1903 évi november hó 16. napján délelőtt 10 órak. Radosócon a község házában megartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alol is eladatni fognak. Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10-át készpénzben vagy óvadék képes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság. Galgóc 1903. évi október 15-én.

Sándor kir. jbiró.

498. 732. 733.

1903. végrehajtói sz.

Árverési hirdetmény

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881 évi LX tcz 102 § értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Dr. Munk Mór ügyvéd által képviselt ABELESZ JENŐ továbbá a nagy-tapolcsányi hitelbank. 11 Dr. ÁDLER ARMIN ügyvéd által képviselt a nagy-tapolcsányi kereskedelmi és iparbank végrehajtatóknak SZIGET JÓZSEF végrehajtást szenvedő elleni 60 kor. 120 kor.- és 380 kor. és jár erejeig 1902 évi november 4 én foganatosított végrehajtás utján lefoglalt és 380 koronára becsült továbbá az 1903 évi június 22-én foganatosított végrehajtás utján lefoglalt és 390 koronára becsült — végül az 1903. évi szeptember 9 en fogana tositott végrehajtás utján le és felül foglalt ingóságok u. m. LOVAK. KOCSIK. SZALMA. GABONA és gazdasági felszerelések nyilvános árverésen eladatnak. Mely árverésnek a galgóc kir. járásbíróóság V 512902 V 288903 és 320903 számú végzési folytán 120 kor. tőke ennek 1902 évi Május 31-től járó 6% kamatai és 85 kor. 10 fil. már megállapított költség-II 60 kor tőke ennek 1903 évi Április 1-től járó 6% kamatai és 62 kor. 19 filler már megállapított költség III 380 kor tőke ennek 1902 Március 31-től járó 6% kamatai és 89kor. 24 fil. már megállapított költségek erejéig ARDANÓCZON leendő foganatosítására 1903 évi október 29 napjának d. e. 10 oraja határidőül ki-tűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX t. cz. 107. és 108 §ai értelmében készpénz fizetés mellett a leg-többet ígérőnek. szükség esetén becs áron alul is. elfognak adatni. Amennyi ben az el árverezendő ingóságokat má sok is le és fölül foglaltak és azokra kielégítési jogot nyertek volna. ezen árverés az 1881 évi LX t. sz. 120 § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

GALGOCZON 1903 évi október hó 12 én.

Biróczy Zsigmond, kir. bír. végrehajtó.

6393/1903

1918978 tjkvi szám.

Árverési hirdetmény.

A „galgóc takarékpénztárnak“ Munka Mihály elleni 224. korona tőke és jár. végrehajtási ügyében Galgócz község 2387 sz. tjkvben. foglalt 3081, hlyrsz. szőlőnek 1/2 része 244 Korona, — a 999 sz. tjkvben foglalt 2974 hlyrsz. szőlőnek 1/2 része 726 korona. kikiáltási árban 1903 évi november hó 14 ik napján d. g. orakor a galgóc kir. jbiróság telekkönyvi helyiségében megartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alul is eladatni fognak. Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság. Galgócon 1903. évi október hó 14.én

Sándor kir. jbiró.

Hal és rák postai szállítása.

Lajos kereskedelmi miniszter rendeletileg utasította a postahivatalokat, hogy a tilalmi idő alatt halat és rákot postai szállításra csak az esetben fogadjanak el, ha a földadó az illetékes hatóság bizonyítványával igazolja, hogy a küldemény tárgyát tevő halat vagy rákot a tilalmi idő beálta előtt fogták. A tilalmi idők a következők: április 1-től június 15 ig titalom alá esik: a fajok. fogas, süllő. kecsge, kősüllő, márna, sóreg, szintok, temestok és viza; április 1-től július 15-ig: ponty; szeptember 15-től január 31-ig lazac és pisztráng; március 1-től május 21 ig a galóca. Rákot április 1-től majus 15-ig tilos fogni.

Lueger érvelései.

Az alsó-ausztriai képviselőház f. hó 23-iki ülésén Lueger bécsi polgármester szemrehányást tett dr. Kolisko haladópartii képviselőnek, hogy az a magyarországi független-égi párttal és annak egyik híres szónokával Polónyival (született „Pollák“) szin-patizál. Mert Lueger szerint kiderült a titok és kitudódott, hogy az a nagy függetlenségi párti ember Polónyi Palestinából vándorolt ide őseivel. A beszéd további folyamatában Lueger azt is mondotta, hogy az ő szájából még nem jött ki olyasvalami, ami nem volna tény dolog. E kijelentése a képviselő tagok között általános derültséget kellett s különösen az előbbin kacagtak jóízület. Ugy hírlík, hogy a polgármester „igazatmondó“ szájából még több szenzációs feltevések kerülnek ki. Ugyanis Rakovszky István kir. kamarás, aki született Rosenberg rokonságban áll a hasonnevű képviselővel; Buzáth Ferenc pedig, aki mint zsidó ujévi trombitás (Scheuferblaser) látta meg a napvilágot: ezelőtt Veizenblüh nevet viselt: hogy Barabás Béla Béle Barbeles volt az kézzelfogható: Thaly Kálmán született Tallis; Eöt-vös Károly sok évvel ezelőtt mint Goldberger szerepelt és gróf Khu-ennak még nem egészen halt ki Kohn családlágy, erre nézve föl-sleges minden magyarázat. A Bathá-nyiakat még ezelőtt Pinkeleszeknek (balyu—pünkel) hívták. Kemény bár-órok unokatestvérek voltak a munkácsi képviselőtestületi taggal Harts-lannal. A felfedező korszakban élünk s az igen tisztelt Lueger ur, poli-tikai ellenségeit valamennyit születet Luegnernek tartja.

Az új handlovai plebános.

Czeizl László, nagy-lócsai volt es-peres-plebános, e napokban foglalta el handlovai plebináját. Handlova község lakossága hosszú kocsisor-ban vonult a község határára, ott fogadta már az ujjonnan kinevezett plebánost, hol Riegel Gusztáv szép beszéd kapcsán kifejezést adott annak az őszinte örömmek, amelylyel a lakosság az új lelki pásztor megjelenését látja; a róm. kath. templom előtt Zsivni János adminisztrátor mondott szónoklatot, amely a hallgatóságot meghatotta. Czeizl László esperes-plebánost a díszes fogadtatás meglepte, s midőn a hozzáintézett beszédekre ékes szónoki tehetségével válaszolt, lelkére kötötte új hiveinek a haza szeretetét és a felebaráti szeretetet, mint olyanokat, amelyek a római katolikus vallásnak a sarkalatos pontjai. A németajkú lakosság lelkes éljen kiáltásokkal fogadta a hazafias beszédet és díszes menetben kísérte lakására az új lelkipásztort.

Szerkesztői üzenetek.

G Nyitra. Az idő „sárga patinája“ csak a papírt festé „fakóra“. A költészet remekai ezek az „antik“ dolgok. Bizony, itt a szerkesztőnek, aki — mint mondja — itél elevenek és holtak fölött: nem akad munkája a simításra. Sántaság, bénaság- és vakságról ne es-sék szó ezeknél. Mert szépek azok, amiről olvasóközönségünk is meggyőződhetik a jövő számunkban. Kérjük szíves munkálkodását jövőre is.

V. R. Pöstyén. Az előbbieket nagyon hosszúak, s ezért várni kell az alkalomra, hogy be lehessen osztani azokat. Aztán meg sok hely-ről kapunk kéz ratot, s a méltányosság elvé-nél fogva is — ez különösen a költeményekre áll — meg kell tartanunk a sorrendet. A tárcát lapunk jövő száma hozza.

M. II. Utóbbi levele annak a bizonyítéka, hogy a lemondás gondolata egyre mélyebb gyökeret ver szívében. Mi nem mondhatunk mást, mint a multkor: ha igazán szereti azt a férfit, nem lehet akadály, amelyen kitértá-sal ne győzedelmeskedhetnék. Igaz, a sors akárhányszor méltatlanul sújtja az embert, de azért van bennünk erős lélek, hogy dacolni tudjunk a sors esapásaival. Kitértás nélkül azonban semmibe sem lehet kezdeni. Egyébiránt, még egyszer, levélben is kife-jezést adunk erre vonatkozó nézeteinknek.

T. K. Nyitra. Haszontalan polémiákba nem bocsátkozunk. Ha egy lapnak az az elve és „kenyere“, hogy erőnek erejével tör a szen-zációk után: ám tegye. De a mi és olvasó-közönségünk érdeke nem engedheti meg, hogy e téren kövessük. Újból is hangsúlyoz-zuk, hogy mi nem személyeskedünk, hanem tisztán a tözérdeket kívánjuk szolgálni. E következetes higgadságunknak köszönhetjük, hogy lapunk egyre nagyobb tért hódít, s hogy munkatársaink is bőven akadnak — még Nyitráról is, ahol pedig nyolc lap jele-nik meg hetenként.

J. B. Ga'góc. Legközelebbi számunkban kö-zöljük.

9923. 6689/1903. tk. sz.

Hirdetmény.

Ujvároska, Ujvároska prekopované Beregszeg és Maniga községeknél telek. könyvi betétei az 1886. XXIX, az 1889. XXXVIII, és az 1891. XVI t. cz. értelmében elkészítették és a nyilvánosság-nak átadatván, ez azzal a felszólítással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. tczikk 15. és 17. §-ai alapján — ide értve e §-oknak az 1886. XXXVIII. t. cz. 5. és 6. §-aiban és az 1891. XVI. t. cz. 15 § a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889. XXXVIII. t. cikk 7. §-a és az 1891. XVI t. cikk 15. § b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési kereseteket, azok pedig, akik valamely tehetétel átvitelének az 1886. XXIX. t. cikk 22. §-a illetve az 1889. XXXVIII. t. cikk 15. §. alapján való mellőzését megtámadni kívánják, e végből keresetüket hat hónap alatt, vagyis az 1904. évi április hó 15. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886. XXIX t. cikk 16. és 18. §-ainak eseteiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889 XXXVIII. t. cikk 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1904. évi április hó 15. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatóság-hoz nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülirt esetekben kívül a betétek tartalma által előbb nyert, nyilvánkönyvijogaikat akármily irányban sértve vélik, — ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t. cikk 16-a alapján történt bejegyzését szerelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényeket a telekkönyvi hatóság-hoz hat hónap alatt, vagyis 1904. évi április hó 15 ik napjáig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő el-multa után a betétek tartalmát csak a törvény rendes utján és csak az idő-közben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a felek, akik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszer-smind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak, az eredeti ket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A galgóc kir. jbiróság mint telek-könyvi hatóság 1903. okt. hó 1-én.

Sándor kir. jbiró.

Szerencse-naptár.

Méltóztassék nálam a születési név- vagy emlékezetes napnak megfelelő szám sorsjegyet rendelni.

Grünberg József

a m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusítója
POZSONY, Nagy Lajos-tér 8.

Január	Február	Március	Április	Május	Június
1-15 8951	1-15 1552	1-15 18463	1-15 26126	1-15 28769	1-15 43133
16-31 16815	16-19 101100	16-31 48775	16-30 53453	16-30 73756	16-30 105133
Julius	Augusztus	Szeptember	Október	November	December
1-15 78144	1-15 43127	1-15 16302	1-15 49109	1-15 53472	1-15 28765
16-31 1557	16-31 48752	16-30 105131	16-31 8960	16-36 78150	16-31 101077

Az első osztály húzása nov. 19. és 20-án lesz.

A sorsjegyek ára: 1/4 12 K. 1/4 3 K. Ha a rendelt szám már el volna adva, küldök egy hasonló 2-7

Rendelő-Lap.

Tessék lementszeni és címemhez küldeni.

T. Grünberg József urnak
POZSONY.

A m. kir. Osztálysorsjáték I. Osztályához szíveskedjék

A nem kívánt 1/4 ..... sz. sorsjegyet törleendő. 1/4

a hivatalos tervetel együtt nekem beküldeni, Az ..... fillt osztály betétét ..... kor. .... fillt postautalványon küldöm ..... A nem kívánt kérem utárvételt beszéni ..... törleendő.

(Ha a rendelt szám esetleg nincs meg, küldjön egy hasonló számot.)

Név, foglalkozás .....

Lakhely .....

Utea .....

Utolsó posta .....

Az I. osztály betétösszege
1/4 12 K. 1/4 6 K. 1/4 3 K. 1/4 1 K. 50 fill

Kiváló szerencse Töröknél!

Felülmúlhatatlanul

kedvez főarudánknak a szerencse. Rövid idő alatt 12 millió korona nyereségnél többet fizettünk nagyrebecsült vevőinknek; csak a legutóbbi 5 hónapban a

3 legnagyobb nyereseményt és pedig:

- a 605.000 koronás nagy jutalmat az 57080. számú sorsjegyre
- a 100.000 " főnyereseményt a 74366. " "
- a 9.000 " " a 109780. " "

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyereseményt. Ajánljuk ennelfogva, hogy a világ legsegélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt — A most következő magy. kir. szabadalmazott 13 osztálysorsjátékban újból 110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeresemény jut és összesen egy hatalmas összeget.

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeresemény a legszerencsésebb esetben

1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000. 1 nyeresemény 400.000, 1 a 200.000. 2 a 100.000. 1 a 90.000. 2 a 80.000. 1 a 70.000. 2 a 60.000. 1 a 50.000, 1 a 40.000. 5 a 30.000. 3 a 25.000. 8 a 20.000, 8 a 15.000. 36 a 10.000 korona és még sok egyéb; összesen 55.000 nyeresemény és jutalom 14.459.000 korona összegben.

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

- 1 eredeti sorsjegy frt —.75 vagy kor. 1.50, 1/2 eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy kor. 3.—
- 1 " " " 3.— " " 6.—, 1/4 " " " 6.— " " 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk folyó év november hó 2-ig

bizalommal hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. és TÁRS

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főarudánk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Teréz-körut 46 a. I. fiók: Váci-körut 4 a.

II. fiók: Múzeum-körut 11 a. III. fiók: Erzsébet-körut 54 a.

Rend-felével levágando. TÖRÖK A ÉS TÁRSA bankháza Budapest.

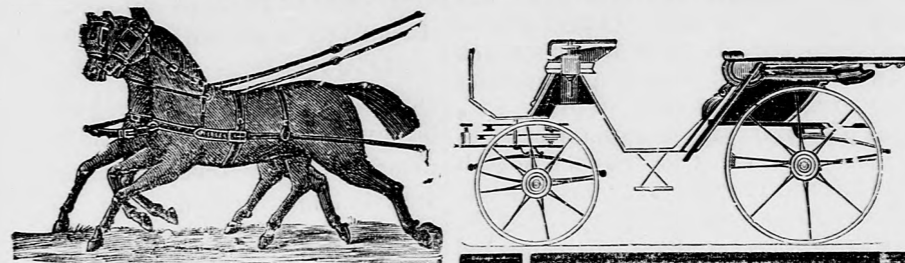
Kérek részemre..... I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni

Az összeget..... korona összegben utánvételezni kérem A nem postautalvánnyal küldöm tetsző mellékelem bankjegyekben [bélyegben] törölendő

Pontos cím:

SCHOTTOLA ERNO
BUDAPEST, VI. FONCIÉRE PALOTA.
Gumipekolás, tömítések, szíjak, ponyvák, olajok és szerszámok
mentőszekrények nagy raktára.
Utánnyomás tilos
ALAPÍTOTT 1872

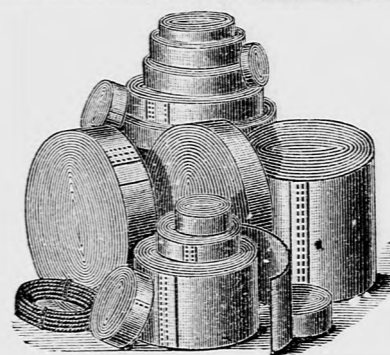
Uri és gazdasági fogatok, kocsik, automobílok, lószerszámok lovagló eszközök minden alakban.

Lószerszámok

házi és gazdasági lovak számára.

Hajtó-, tisztító és istálló szerek.

Lótakarókat

hintó- és gazdasági lovak számára.

Katonai és polgári lovagló eszközök.

Géphajtó-szíjak gazdasági és gyári gépekhez. Varró-kötészíjak és szabadalmazott „Haris“-szij összekapcsolók minden nagyságban.

Mintaraktár a kereskedelmi múzeum állandó kiállításában Budapesten, Városliget

MARSCHALL A. POZSONY

kocsi és lószerszám gyár.

Javitások bogárnar, kovács-, lakatos-, mázoló-, nyerges és szíjgyártó-műkkel saját gyárában szőlőden, gyorsan és olcsón eszközöltetnek.

Képes árjegyzeket ingyen és bermentve küldök.

Kitüntetések: II. Mezőgazdasági Országos Kiállítás Pozsony 1902. elsőrendű díszoklevéllet. Nemzetközi kiállítás Páris 1900 Nagy ezüsterem kiváló kocsi-gyártáért Nagy ezüsterem kiváló nyerges és szíjgyártó munkáért.

Herz Gyula, Galgóc.

bizománvi üzlete és biztosítási irodája.

Beváltja, esetleg kicseréli a sorsolt értékpapírokat.

Elad eredeti árakon osztálysorsjegyeket.

Szelvényeket és külföldi pénznemeket vált be. Vesz és elad sorsjegyeket és értékpapírokat napi árfolyam szerint.

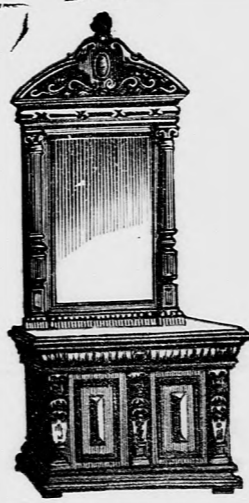
Elfogad biztosításokat a legelőnyösebb feltételek mellett.

Tűz, jég, baleset és betörés ellen.

valamint az ember életére.

Készpénzzel és díjmentesen szolgál szóval és levélben pénzügyi vagy biztosítási kérdésekben.

BUTOR

Modern asztalos- és kárpitosbutorok, ó-német, barokk, szecessió stb. stiben, a legegyszerűbbtől a legfinomabbig; garnitúrák behuzása selyem, plüs és angol szövetekkel, kizárólag jó minőségben

Szigeti Bernát

butorke: esketésben és kárpitosüzletben Nagy-Szombat. 37-52

Kitüntetett a pozsonyi helyi iparkiallításán 1899. és a II. országos kiállításán

Távbeszélő 429. sz.

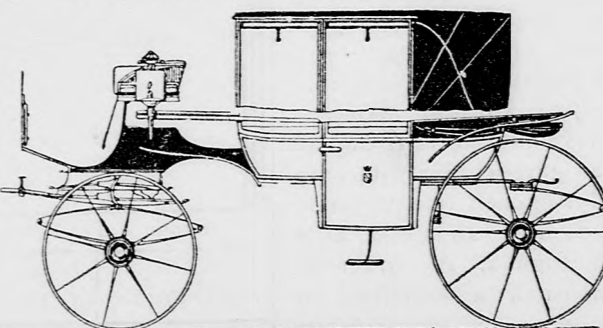
SCHUSTER LAJOS

kocsigyártó — Wagenbauer

37-52

Grössling-utca 20. sz. POZSONY Grösslinggasse Nr. 20.

Évállal megrendeléseket mindennemű új kocsikra, valamint minden a kocsigyártó szakmába vágó gyors és pontos kivitelben mérsékelt árak mellett. Uj és viselt kocsik mindig raktáron. — Neuem geführte Wagen stets im Lager

Prüfung an der Preussischer Local-Gewerbe-Ausstellung 1899. u. II. Landw. Ausstellung.

Telefon 423.